

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/220/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617200197
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3617200197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a členov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 proti žalovanej X. T., bytom ul. S. XXX/X, T., o zaplatenie 1.076,56 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 5Csp/14/2017-36 zo dňa 17. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením č.k. 5Csp/14/2017-58 zo dňa 13. júla 2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovaná **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 180, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, § 103, § 39, § 451 ods. 1 a 2, § 457, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 3 a 5, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a príslušné články smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1076,56 eur s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 13.02.2014 do zaplatenia, náhrady trov konania, na tom základe, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400058804 zo dňa 25.07.2013, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1440 eur, poskytnutý úver sa zaviazala splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 77,15 eur podľa splátkového kalendára uvedeného v zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1 a do okamžitej splatnosti úveru zaplatila len sumu 156 eur. Žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 3 viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo na zosplatnenie úveru a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná suma vo výške 1076,56 eur predstavuje nesplatenú sumu úveru, lebo na účet žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1235,56 eur, z ktorého uhradila sumu 156 eur. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č.8400058804 zo dňa 25.07.2013 na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej sumu 1235,56 eur, pričom v zmluve je uvedený neprimeraný úrok z revolvingového úveru, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a to vo výške 76,20% ročne, pričom úroky za úvery v bankách v čase uzavretia zmluvy vychádzajú z úrokovej miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny / stav a nové obchody/ za mesiac júl 2013 je 11,27% ročne a za rok 2013 je 11,16% ročne čo je v príkrom rozpore s úrokom z úveru uvedeným v zmluve vo výške 76,20% , ktorý takmer sedemnásobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby za úvery v bankách za spotrebiteľské úvery

v čase uzavretia zmluvy, takýto úrok z úveru je absolútne neplatný v rozpore s dobrými mravmi, preto je dojednanie o zmluvnej odmene za úver v zmluve účastníkov konania neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom nič na tom nemení ani skutočnosť, že ročná percentuálna miera nákladov úveru poskytnutého žalovanej bola v limite stanovenom právnym predpisom, lebo úrok a RPMN predstavujú dve samostatné kategórie, ktoré nie je možné porovnávať/ vid' rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 992/2014 zo dňa 23.09.2015, teda úver je bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca má právo len na bezúročnú sumu ako rozdiel medzi tým čo reálne žalovanej poskytol a tým čo žalovaná zaplatila za predpokladu, že nárok nie je premlčaný. V danom prípade žalobca poskytol žalovanej sumu 1232,56 eur z ktorej žalovaná zaplatila sumu 156 eur, teda rozdiel je 1076,56 eur, podľa názoru súdu aj tento nárok je premlčaný. Súd sa zaoberal jednak námietkou premlčania vznesenou žalovanou na pojednávaní súdu a jednak z úradnej povinnosti podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. a dospel k záver, že žalobca úver zosplatnil, pre omeškanie žalovanej s platením tretej splátky, ktorá bola splatná 01.11.2013. Právo žalobcu na zaplatenie splátok úveru za mesiace splatné do zosplatnenia dlhu sa premlčuje v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka vždy uplynutím dohodnutej splatnosti tej - ktorej splátky. V prípade, že veriteľ pristúpi k vyhláseniu splatnosti celého dlhu, Občiansky zákonník v § 103 druhá veta ustanovuje osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr ako dôjde k zosplatneniu dlhu, začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky za mesiac november 2013, ktorá bola splatná 01.11.2013, teda začala plynúť premlčacia doba na zaplatenie celého dlhu plynúť odo dňa splatnosti splátky č. 3, teda odo dňa 01.11.2013/ podľa oznámenia veriteľa č.I.6 spisu/ a uplynula 01.11.2016. Žalobca uplatnil právo na zosplatnenie úveru listom zo dňa 14.01.2014 a žalobu podal na súd až dňa 18.01.2017, bolo teda jeho právo už premlčané, lebo ho podal po márnom uplynutí premlčacej lehoty. Sú v tomto smere poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co 739/2015 zo dňa 13.04.2016, preto súd nárok žalobcu ako premlčaný v celom rozsahu zamietol. O trovách konania podľa § 255 ods.1 CSP tak, že žalovaná nemá nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania, lebo jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

2. Žalobca svojím odvolaním napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalované nároky a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %. Namietal, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním už pri úhrade splátky č. 3, ktorá bola splatná dňa 01.11.2013. Omeškaním s touto splátkou však nedošlo a ani nemohlo dôjsť k zosplatneniu celého dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, pretože pre toto zosplatnenie museli byť splnené dve kumulatívne podmienky, a to: uplynutie aspoň troch mesiacov od omeškania a súčasne upozornenie na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. A tie objektívne, v zmysle uvedených ustanovení, dňa 02.11.2013 nemohli byť splnené. Premlčacia doba vo všeobecnosti plynie od prvého dňa omeškania, a teda sa počíta odo dňa, kedy vzniklo právo podať žalobu a domáhať sa žalovaného nároku (tzv. actio nata). V tomto konkrétnom prípade právo podať žalobu a domáhať sa zaplatenia celého zosplatneného nároku vzniklo najskôr vtedy, keď boli splnené tieto dve zákonné podmienky: - omeškanie s úhradou splátky č. 1 o viac ako tri mesiace, a súčasne - upozornenie na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v lehote nie kratšej ako 15 dní. Ak k zosplatneniu mohlo dôjsť až po splnení týchto dvoch podmienok, tak k omeškaniu so zosplatnenou sumou mohlo dôjsť len vtedy, ak boli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a dlžník zosplatnenú sumu neuhradil. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka bolo vykonané listom doručeným žalovanému dňa 27.01.2014, čo súdu preukázal. Vychádzajúc z uvedeného: - lehota viac ako tri mesiace omeškania podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka by nemohla byť skoršie ako 2.2.2014 (tri mesiace + 1 dni po splatnosti splátky č. 3) - oznámenie o postupe podľa § 565 Občianskeho zákonníka bolo doručené dňa 27.1.2014. K začiatku premlčacej doby žalovaného nároku teda v roku 2013 objektívne nemohlo dôjsť, pretože v roku 2013 nemohlo dôjsť ani k zosplatneniu a teda ani k vzniku omeškania. S ohľadom na doručenie oznámenia podľa § 53 ods. 9 k zosplatneniu mohlo dôjsť až dňa 12.02.2014, pretože - v uvedený deň trvalo omeškanie s úhradou splátky č. 3 o viac ako tri mesiace, v uvedený deň bola splnená aj podmienka viac ako 15 dní po doručení oznámenia. Až v uvedený deň boli splnené podmienky pre zosplatnenie úveru. Dlžník sa so žalovaným nárokom dostal do omeškania až dňa 13.02.2014, čiže až v uvedený deň začala plynúť premlčacia lehota. Posledný deň premlčacej doby pripadol na 13.02.2017, pričom žaloba bola podaná včas a pred uplynutím premlčacej doby (na súd dňa 18.01.2017). Súd prvej inštancie neposúdil otázku zachovania premlčacej lehoty správne, v konaní vôbec nepoužil ustanovenia, ktoré sú relevantné a podstatné pre posúdenie plynutia

premlčacej lehoty. V dôsledku toho došiel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne posúdil aj po právnej stránke. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok omeškania a plynutia premlčacej doby, pretože pri svojom rozhodovaní vôbec neprihliadal na §53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Postup súdu odkazujúci len na § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka je nesprávnym, pretože v prvý deň omeškania s úhradou splátky č. 3 žalobca ani nemohol vykonať právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a teda ani podať žalobu. V uvedený deň preto premlčacia doba plynúť nezačala. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil zistený skutkový stav a vo veci nesprávne rozhodol aj po právnej stránke. Odkaz prvoinštančného súdu na rozsudok KS v Trenčíne zo dňa 13.04.2016, č.k. 5Co/739/2015 je nedôvodný, pretože v uvedenej veci nebolo pre rozhodnutie použité práve ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ak súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia odkazuje na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., potom by mal aplikovať ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv komplexne (čo sa však v tomto prípade zjavne nestalo).

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len "CSP") a došiel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Žalobca v odvolaní nenamietal posúdenie zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 25.07.2013 ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere a ako spotrebiteľskej zmluvy, nenamietal ani to, že súd prvej inštancie posúdil zmluvnú odmenu za úver ako neplatnú z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Namietal len to, že premlčacia doba pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti začala plynúť v inom okamihu (13.02.2014) než ustálil súd prvej inštancie (01.11.2013).

6. Odvolací súd preskúmaním veci došiel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie (okrem určenia dňa plynutia premlčacej doby) a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu na ne poukazuje v súvislosti s § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam dodáva.

7. Podľa § 53 ods. 9 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“) ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

8. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

9. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď as právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400058804 zo dňa 25.07.2013, ktorou žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi sumu 1.235,56 eur (zmluvne bol dojednaný úverový limit vo výške 1.440,- eur), ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 42 mesačných splátkach po 77,15 eur. Úrok bol

dojednaný vo výške 76,20 % ročne, RPMN bolo vypočítané vo výške 70 % pričom priemerná RPMN predstavovala 48,52 %. Celková suma, ktorú sa žalovaná zaviazala zaplatiť za celú dobu trvania úveru predstavuje 3.240,30 eur, pri celkovej čiastke, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 1.851,60 eur, so splatnosťou prvej splátky dňa 01.09.2013 a splatnosťou poslednej splátky dňa 01.02.2017. Nakoľko sa žalovaná dostala s úhradou splátky č. 3 s dátumom splatnosti 01.11.2013 do omeškania, v ktorom bola viac ako tri mesiace, žalobca pristúpil k zosplatneniu celej pohľadávky listom zo dňa 14.01.2014 a žalobu podal na súd dňa 18.01.2017. Žalovaná na úver uhradila celkovo sumu 156,- eur.

12. Odvolací súd sa zhoduje s vysloveným právnym záverom súdu prvej inštancie ohľadne premlčania dlhu žalovanej na nezaplatenom úvere. Dlh žalovanej na úvere sa stal splatným po tom, čo žalobca uplatnil svoje právo a zosplatnil celý úver v dôsledku neuhrádzania splátok riadne a včas, a to listom zo dňa 14.01.2014. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu, začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu, začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. V danom prípade, ak žalobca ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky za mesiac november 2013 (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), ktorá bola splatná dňa 01.11.2013, začala plynúť premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti uvedenej splátky, teda odo dňa 02.11.2013 a uplynula v stredu 02.11.2016. Svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu žalovaného z úveru si žalobca uplatnil na súde až žalobou podanou dňa 18.01.2017, teda po márnom uplynutí premlčacej doby a súd prvej inštancie preto správne žalobcovi premlčaný nárok v dôsledku vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej na pojednávaní dňa 12.09.2017 nepriznal (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

13. V dôsledku vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej odvolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa v odvolaní namietanou aplikáciou § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. v kontexte nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.02.2018, sp.zn. PL. ÚS 11/2016, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože by táto skutočnosť nebola spôsobilá zmeniť vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie.

14. Odvolací súd nezistil ani pochybenie na strane súdu prvej inštancie vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná má pri dosiahnutom úspechu v konaní nárok na náhradu trov proti žalobcovi v plnom rozsahu, keďže jej ale žiadne trovy preukázateľne v priebehu konania nevznikli, súd prvej inštancie jej správne nárok na náhradu trov konania nepriznal.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, ktorý úspech v odvolacom konaní nemal. Nakoľko z obsahu spisu nevyplyva, že by žalovanej vznikli v odvolacom konaní trovy, odvolací súd jej nárok na ich náhradu nepriznal (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 2. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).